

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Instellen vertrouwenscommissie herbenoeming burgemeester

Gevraagd besluit

1. De verordening vertrouwenscommissie procedure herbenoeming burgemeester Zaanstad 2023 vast te stellen, inhoudende dat:
 - De commissie bestaat uit vijf raadsleden te benoemen door en uit de gemeenteraad, en de raadsgriffier als secretaris.
 - Voor elke vergadering en elk gesprek geheimhouding op wordt gelegd over de inhoud van de stukken en het behandelde tijdens de vergadering en het gesprek.
 - De commissie bespreekt de concept-bevindingen met de burgemeester, alvorens haar verslag van bevindingen aan de gemeenteraad te zenden.
 - De commissie stelt voor het overige haar eigen werkwijze vast, met gebruikmaking van de Circulaire benoeming, functioneringsgesprekken en herbenoeming burgemeester van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

(Correctief) referendum

Het besluit om de verordening vertrouwenscommissie vast te stellen is niet spoedeisend, de referendumverordening is van toepassing.

Kernverhaal

Op 16 januari 2023 ontving de gemeenteraad een brief van de commissaris van de Koning, de heer Van Dijk. In deze brief geeft de commissaris aan dat burgemeester Hamming gaarne voor herbenoeming in aanmerking wil komen.

De volgende stap in de procedure is dat de gemeenteraad uit zijn midden een commissie samenstelt die de aanbeveling tot herbenoeming van de burgemeester voorbereidt. Deze commissie maakt een verslag van bevindingen voor de gemeenteraad over de werkzaamheden en stelt een onderbouwde concept-aanbeveling op. De gemeenteraad stelt op basis daarvan de uiteindelijke aanbeveling vast. Artikel 61c van de Gemeentewet bepaalt dat alle beraadslagingen plaatsvinden met gesloten deuren en dat voor alle stukken en beraadslagingen een geheimhoudingsplicht geldt. De aanbeveling van de gemeenteraad is openbaar. De bespreking van het verslag van bevindingen van de commissie en van de concept-aanbeveling wordt geagendeerd voor de raadsvergadering van 6 april a.s.

Aanleiding

Conform artikel 61a van de Gemeentewet kan de burgemeester bij koninklijk besluit op voordracht van de minister worden herbenoemd voor de tijd van zes jaar. De gemeenteraad zendt een aanbeveling inzake de herbenoeming van de burgemeester tenminste vier maanden voor de eerste dag van de maand waarin de herbenoeming dient in te gaan aan de minister. De aanbeveling dient daarmee voor 1 mei 2023 aan de minister van BZK te worden toegezonden.

Over de herbenoeming van burgemeesters zijn in een "Circulaire benoeming, functioneringsgesprekken en herbenoeming burgemeester" procedureregels gegeven door de minister. Conform deze regels heeft de commissaris van de Koning in de provincie Noord-Holland, de heer Van Dijk, een gesprek gehad met burgemeester Hamming, en de gemeenteraad meegedeeld dat de heer Hamming te kennen heeft gegeven gaarne voor

herbenoeming in aanmerking te willen komen. In het kader van de herbenoemingsprocedure heeft de heer Van Dijk de fractievoorzitters uitgenodigd voor een gesprek, dat op 19 januari j.l. heeft plaatsgevonden.

De volgende stap in de procedure is dat de gemeenteraad uit zijn midden een commissie samenstelt die de aanbeveling tot herbenoeming van de burgemeester voorbereidt. Deze commissie maakt een verslag van bevindingen voor de gemeenteraad over de werkzaamheden en stelt een onderbouwde concept-aanbeveling op. De gemeenteraad stelt op basis daarvan de uiteindelijke aanbeveling vast. Artikel 61c van de Gemeentewet bepaalt dat alle beraadslagingen plaatsvinden met gesloten deuren en dat voor alle stukken en beraadslagingen een geheimhoudingsplicht geldt. De aanbeveling van de gemeenteraad is openbaar. De bespreking van het verslag van bevindingen van de commissie en van de concept-aanbeveling wordt geagendeerd voor de raadsvergadering van 6 april a.s.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is de inwerkingtreding van een nieuwe verordening op de vertrouwenscommissie. De vertrouwenscommissie heeft de taak om de aanbeveling tot herbenoeming van de burgemeester voor te bereiden. Via een separaat agendapunt kan in de raadsvergadering een besluit worden genomen over de bemensing van de commissie.

Kader

Artikel 61, 61a, 61c Gemeentewet over de burgemeester; art 84 en 86 Gemeentewet over commissies; artikelen uit de Archiefwet 1995 en het Archiefbesluit 1995 over de archivering en vernietiging van geheime stukken; de procedureregels in de Circulaire benoeming, functioneringsgesprekken en herbenoeming burgemeester van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van oktober 2017.

Argumenten en afwegingen

Samenstelling commissie

Een besluit over de samenstelling van de vertrouwenscommissie kan via een separaat agendapunt genomen worden. De fractievoorzitters in het presidium zijn van mening dat de voorbereiding van de aanbeveling tot herbenoeming het beste door vijf raadsleden gedaan kan worden.

De raad kan het gevoel van de wethouders over het functioneren van de burgemeester meewegen en een wethouder als adviseur aan de raadscommissie toevoegen, zoals de gemeenteraad van Zaanstad ook heeft gedaan bij de voorgaande twee vertrouwenscommissies (een voor benoeming nieuwe burgemeester en een voor herbenoeming burgemeester). Deze adviseur is geen lid en heeft geen stemrecht.

De (waarnemend) raadsgriffier is de heer Maaskant. Hij zal optreden als secretaris van de commissie. Bekend is dat de procedure voor werving en selectie van een vaste raadsgriffier loopt. Met het oog op de continuïteit is de mogelijkheid opgenomen in de verordening dat de griffier zich kan laten vervangen of ondersteunen door een plaatsvervangend griffier.

Geheimhouding

Geheimhouding is van belang om de privacy van de burgemeester te garanderen. Het is ook van belang voor het goed functioneren, de kwaliteit en het gezag van het gemeentebestuur. Een openbare discussie over het functioneren van de burgemeester kan dit gezag onnodig aantasten. De geheimhoudingsplicht vloeit rechtstreeks voort uit de Gemeentewet. De gemeenteraad en de commissie kunnen de geheimhouding niet opheffen, en ook na ontbinding van de commissie en na vaststelling van de aanbeveling in de raad blijft de geheimhouding van kracht.

Werkwijze

In de eerdergenoemde circulaire worden diverse handreikingen gegeven m.b.t. de vergaderingen en de verslaglegging door de commissie. De werkwijze is verder uitgeschreven in de verordening vertrouwenscommissie procedure herbenoeming burgemeester Zaanstad 2023. De besluitregel dat de commissie de bevindingen voorafgaand aan de raadsvergadering met de burgemeester bespreekt ligt voor de hand en vloeit ook voort uit de procedureregels. Het is een belangrijk onderdeel van de herbenoemingsprocedure, en wordt om deze reden in het raadsbesluit geëxpliciteerd.

Draagvlak

De hoofdlijnen van dit voorstel zijn besproken door de fractievoorzitters op 26 januari 2023 en in de bijeenkomst met de commissaris van de Koning op 19 januari 2023.

Aansluiting externe ontwikkelingen

N.v.t.

Financiële consequenties

N.v.t.

Juridische consequenties

N.v.t.

Communicatie/vervolgtraject

Publicatie van dit raadsvoorstel en raadsbesluit in het raadsinformatiesysteem.
In de vervolgprocedure geldt geheimhouding.

Behandelend ambtenaar: André Maaskant
Versie: 27-1-2023 9:30

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

1. De verordening vertrouwenscommissie procedure herbenoeming burgemeester Zaanstad 2023 vast te stellen, inhoudende dat:
 - De commissie bestaat uit vijf raadsleden te benoemen door en uit de gemeenteraad, en de raadsgriffier als secretaris.
 - Voor elke vergadering en elk gesprek geheimhouding op wordt gelegd over de inhoud van de stukken en het behandelde tijdens de vergadering en het gesprek.
 - De commissie bespreekt de concept-bevindingen met de burgemeester, alvorens haar verslag van bevindingen aan de gemeenteraad te zenden.
 - De commissie stelt voor het overige haar eigen werkwijze vast, met gebruikmaking van de Circulaire benoeming, functioneringsgesprekken en herbenoeming burgemeester van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In de vergadering van 2 februari 2023

De griffier,

De voorzitter,